

**SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 40/2014 rd**

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om sjömanspensioner och av vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 december 2014 regeringens proposition med förslag till ändring av lagen om sjömanspensioner och av vissa lagar som har samband med den (RP 321/2014 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- direktör Heli Backman och regeringssekreterare Hanna Tossavainen, social- och hälsovårdsministeriet

- överinspektör Tanja Myller, kommunikationsministeriet
- utvecklingschef Eeva Poutiainen, Pensionskyddscentralen
- chefsjurist Ove Herrlin, Sjömanspensionskassan
- direktör Hans Ahlström, Rederierna i Finland
- ordförande Simo Zitting, Finlands Sjömans-Union rf.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av Finlands Maskinförbunds förbund.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen ändringar i lagen om sjömanspensioner, lagen om införande av lagen om sjömanspensioner, inkomstskattelagen och lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport.

Pensionsskyddet enligt lagen om sjömanspensioner och pensionssystemets finansiering ändras till att i huvudsak motsvara pensionssystemet enligt lagen om pension för arbetstagare. Beträffande ändringarna av pensionsåldern föreslås en övergångsperiod på nio år från och med ingången av 2016. Dessutom ska de särskilda tillväxtprocentsatserna enligt lagen om sjömanspensioner upphävas från och med ingången av

2016 och begravningsunderstöd inte längre utbetalas från och med 2021.

Regeringen föreslår att arbetstagarens pensionsförsäkringsavgift enligt lagen om sjömanspensioner ska vara lika stor som den försäkrades arbetspensionsförsäkringsavgift enligt lagen om pension för arbetstagare och vidare att arbetsgivaren svarar för resten av pensionsförsäkringsavgiften. För de arbetsgivare som omfattas av lagen om sjömanspensioner införs enligt förslaget ett kostnadsbaserat incitament i avsikt att minska på invalidpensionernas antal.

Den andel som staten betalar Sjömanspensionskassan för förmånerna enligt lagen om sjö-

manspensioner ska stegvis minska från nuvarande 33,3 procent och vara 31 procent 2016—2020 och 29 procent från och med 2021.

I propositionen föreslås också att staten från och med 2016 i sjöfartsstöd enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport till arbetsgivarna återbetalar arbetsgivarens pensionsförsäkringsavgift, arbetsgivarens olycksfallsförsäkringspre-

mie och på arbetstagarnas löner innehållna skatter. Stöd ska inte längre betalas motsvarande arbetsgivarens socialskyddsavgift, arbetslöshetsförsäkringspremie, grupplivförsäkringspremie eller frivilliga försäkringspremier. Dessutom föreslås det att avdraget för sjöarbetsinkomst i beskattningen minskas.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet ställer sig bakom förslaget. Pensionsskyddet för sjömän och dess finansiering ändras till att i huvudsak motsvara systemet enligt lagen om pension för arbetstagare. Detta ligger i linje med målen att förlänga arbetslivet och höja pensioneringsåldern och att göra pensionssystemen enhetligare. För sjömännens del är det bra att den övergångstid är tämligen lång under vilken den lägre pensionsåldern slopas. Däremot blir den procentuella pensionstillväxten densamma som enligt lagen om pension för arbetstagare redan 2016, då de särskilda tillväxtprocentsatserna försvinner. Samtidigt sänks arbetstagarnas pensionsförsäkringsavgift till samma nivå som för de försäkrade enligt lagen om pension för arbetstagare.

Det föreslagna incitamentet för arbetsgivarna att genom en självriskmodell minska på sjukpensioneringarna, dvs. antalet invalidpensioner, är motiverat, menar utskottet. Modellen kommer också att bygga på samma principer som den modell som gäller andra arbetsgivare inom den privata sektorn. Den har ansetts fungera väl när

det gäller att uppmuntra till färre sjukpensioneringar, eftersom avgifterna är kopplade till antalet sjukpensionerade.

Syftet med reformen är framför allt att på lång sikt minska den andel staten betalar av sjömännens pensionsskydd. Utskottet välkomnar att propositionen också innehåller förslag där man beaktar vilken inverkan reformen har på arbetstagarnas inkomster och sjöfartsstödet till rederierna. Detta sker genom ändringar i inkomstskattelagen och lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport.

Utskottet understryker vikten av att i tillräcklig utsträckning före ikraftträdandet informera om reformen och om hur den påverkar sjömännens pensionsskydd, pensionsförsäkringsavgifterna och beskattningen.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 22 januari 2015

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Anneli Kiljunen /sd
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Ari Jalonen /saf
Johanna Jurva /saf
Merja Kuusisto /sd
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Lasse Männistö /saml

Mikael Palola /saml
Terhi Peltokorpi /cent
Sari Sarkomaa /saml
Hanna Tainio /sd
Ulla-Maj Wideroos /sv
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.